

Доц. Веселин Александров, директор на департамента „Метеорология“ към НИМХ: Асфалтът ще се топи през август

Това ще е най-горещото лято от 130 години насам. Стойте на плажа само до 10 ч. сутрин, след това - на сянка

Монитор

Мнения: други материали

- Теория и практика на газовите преговори
- Доц. Веселин Александров, директор на департамента „Метеорология“ към НИМХ: Асфалтът ще се топи през август
- Убийци и престъпни босове - един век зад решетките
- Кой засекрети катинските документи
- Червената просешка тояга
- За чиновника с любов

Анкета

Българите са "най-киселата" нация в Европа, твърди научно

изследване. Съгласни ли сте?

- Да, чувствам се нещастен
- Не, по-често съм доволен
- Понякога имам трудности, но намирам повод за радост

Гласуване

Виж резултатите

- Г-н Александров, дъждовете май ни дойдоха в повече, можем ли да очакваме, че след горещниците идва истинското лято?

- Това, което наистина прави впечатление, е, че досега лятото бе значително по-влажно, с валежи над очакваните. За сметка на това август ще е изключително сух и топъл. Асфалтът буквално ще се топи. Всички прогнози - и нашите, и на чуждите ни колеги, го потвърждават. За България последните два месеца са с температури 1-2 градуса над нормалните. Август наистина ще е време за море, така че мераклиите могат отсега да стягат багажа.

- Очаквате ли рекордни жеги над 40 градуса?

Отсега не може да се направи такава прогноза за температурни рекорди. Но така или иначе всички метеоролози сочат, че това лято ще е най-топлото от 130 години насам не само в Европа.

- В момента в Русия се измерват необичайно високи температури. Можем ли да кажем, че те са следствие от глобалното затопляне? Как се е променил климатът у нас и в Европа през последните 50 години?

- Нашите наблюдения за времето в Европа сочат, че лятото през последните 50 години е по-топло, зимата - също. Що се отнася до България, през последните 12 години също отчитаме температури, по-високи от нормалните. Това е ясен сигнал, че климатът се затопля. Въпросът е с колко градуса ще се повиши температурата през следващите години. Някои климатични модели показват, че повишението ще е с 2-3 градуса. Но има и такива сценарии, които чертаят апокалипсис - повишаване на температурите с над 5 градуса.

- Според някои ваши колеги глобалното затопляне е една голяма измама в световен мащаб, която обслужва интересите на компании, стремящи се към преразпределяне на енергийните източници?

- Не съм съгласен с тези твърдения. Отново ще повторя, че през последните 50 години климатът се затопля в глобален и регионален мащаб. Това е факт.

- Наистина ли в Дунавската равнина затоплянето е по-голямо, отколкото в останалите части на страната? На какво се дължи това?

- Обяснение засега няма. Изследването, което проведох, все още не е завършило. Общата атмосферна циркулация, която влияе и върху България, потвърждава тези заключения. Не може да се каже дали това е следствие от влиянието на река Дунав или на други континентални въздушни маси, циклони или антициклони. Изследването ще докаже. Но е установено, че температурата на въздуха в Дунавската равнина се повишава по-бързо, отколкото в южните райони на страната.

- Очаква ли се през следващите 10-20 години климатът у нас да стане близък до този в Северна Гърция? Имам предвид да стане още по-горещо и да няма зима?

Естествено, при повишение на температурата се очаква климатът да бъде изнесен по посока север. Тоест, можем да приемем, че температурите в Северна Гърция ще се прехвърлят върху Южна България. Нормално е климатът в Северна Гърция да се измести към Южна България, но повишаване с 1 градус няма да доведе до такива смени на културата, които да предизвикат сензации. Имайте предвид обаче, че климатът в Северна Гърция е различен от този в Южна, затова на север не могат да се отглеждат портокали. Но нещата постепенно ще се "качват" на север и на височина. Според някои изследвания горски масиви, които са били на определена надморска височина, се "повдигат" леко нагоре. Дори има проекти, финансирани от ЕК и различни европейски правителства, за изследване на това, как ще се вдигне границата на определени горски масиви при повишаване на температурата с 2-2,5 градуса. Тенденцията на затопляне ще продължи през следващите 15-20 години. Това ще се наблюдава дори до края на 21-ви век.

Основната причина е парниковият ефект. Така или иначе се очаква скок на температурите. За България има песимистични прогнози от порядъка на 4 до 5 градуса, а през следващите 10-15 години това повишение би могло да е от порядъка на 0,5-1 градуса. Само преди години се говореха направо бомбастични неща – че температурата на Балканския полуостров ще се повиши с 8-9 градуса. Това съм го казал аз, но винаги съм подчертавал, че този климатичен сценарий е на базата на модел, в който лично аз не вярвам, и има своите грешки. Подписвам се с двете ръце, че такова повишение няма да има.

- Междинните сезони пролет и есен не се ли скъсяват?

Според мен се променят зимите. Пролетта обикновено е по-хладна и в крайна сметка се проявява така нареченият ефект на размиването.

- По-малко ли ще е снегът през зимата, все пак ние разчитаме на скиорите в Банско и Пампорово?

- Имате предвид снежната покривка. Това наистина ще е проблем за туристическия бизнес, тенденцията и за в бъдеще температурите да се покачват и снежната покривка да намалява. Това означава, че ски пистите би трябвало да използват снежни оръдия или всички писти да бъдат повдигнати на по-голяма височина.

- Тази промяна в климата ще доведе и до икономически последствия. Ще се наложи ли да се откажем от пшеницата и да преминем към цитрусови плодове или други земеделски култури?

- По принцип някои ваши колеги считат, че при затоплянето на климата ние ще станем родина на портокалите и бананите. Това няма как да стане. Но при промяна на климата

би трябвало да се отглеждат ако не нови култури, то поне други сортове, които да бъдат устойчиви. Това може да е царевицата. Тъй като се очаква в бъдеще валежите през топлата част на годината да намалеят, би трябвало да бъдат отглеждани по-сухоустойчиви култури. Не бих казал, че трябва да се откажем от пшеницата и да я сменим с ориз например, тъй като за ориза е необходима повече влага.

- Доста общини свиха работното си време зарази жегата. Според вас това начин ли е да се спасим от горещините?

- Лично аз съм привърженик на сиестата, но това понякога е трудноосъществимо, тъй като често работният процес трябва да бъде непрекъснат. Температурите ще се повишават и дали това лято температурата е 30 градуса, а другото – 31, не би трябвало да създава проблеми. Има климатици, а те могат да намалят напрежението.

- Вече се чуват предупреждения, че в бъдеще войните ще се водят за вода.

- Дори и в момента има конфликти за вода в Близкия Изток, знаете проблема между Йордания и Израел. Едва ли може да се говори за война в конкретния смисъл, който вие влагате, но конфликти може да има.. Това обаче нас, на Балканите, няма как да ни засегне.

- Озоновата дупка продължава ли да бъде заплаха за човечеството?

Озоновата дупка винаги е съществувала, тя те се свива, ту нараства, но не се влияе от човешката дейност. Има други фактори, които влияят върху състоянието ѝ. Озоновата дупка оказва влияние върху човешкото здраве и затова трябва да се наблюдава и изследва. Неясните моменти около нея не са един и два.

- Но излагането на слънце в обедните часове не е желателно, нали?

- Би трябвало хората да бъдат предупредени, тъй като слънцето след 10 часа е опасно за здравето. Не конкретно повишаването на температурата е проблем. Проблем е, че ще се повиши честотата на екстремните метеорологични явления като интензивните валежи, например. Те ще се редуват с тежки засушавания.

- Ще ни застигнат ли някои болести и вредители, характерни за Северна Африка, които ще се преместят към нашите географски ширини?

- Бихме могли да говорим за маларията. За нашествие на комари, които да доведат маларията. Изследвания за това все още не сме правили. Изследвания на европейски колеги загатват за такава възможност. Дори и при слабо повишение на температурите и влагата видяхме нашествие на марокански скакалци. Те биха се увеличили лавинообразно.

- Ако препоръчаме на хората да отидат на море през август, кога слънцето е най-безопасно? Българинът е свикнал да не се съобразява с препоръките и редовно семейства с деца се изсипват на плажа по пладне?

- И на мен ми прави впечатление, че хората излизат на плажа след 10 ч. и стоят до 17 ч. Аз бих казал, че трябва да е обратното. Да стоят до 10 ч. на плажа, а след това да се прибират на сянка. Слънцето е опасно след 10 ч. и особено по пладне, когато ултравиолетовите лъчи са най-силно концентрирани.

Визитка

Завършил е Факултета по физика в СУ „Св. Кл. Охридски“, специалност метеорология

Има близо 200 научни публикации и монографии, както и участие в различни конференции

Председател е на научнокоординационния център по глобални промени

